

Prediking over Zondag 24 (vr. 62-64)

- Niet gerechtvaardigd uit goede werken -

Vraag 62: Maar waarom kunnen onze goede werken niet de gerechtigheid voor God of een stuk daarvan zijn?

Antwoord : *'Daarom, dat de gerechtigheid, die voor Gods gericht bestaan kan, gans volkomen en der wet Gods in alle stukken gelijkvormig zijn moet , en dat ook onze beste werken in dit leven alle onvolkomen en met zonden bevlekt zijn '.*

Vraag 63

Hoe? Verdienen onze goede werken niet, die God nochtans in dit en in het toekomstige leven wil belonen?

Antwoord: *' Deze beloning geschiedt niet uit verdienste, maar uit genade.*

Vraag 64

Maar maakt deze leer niet zorgeloze en goddeloze mensen?

Antwoord : *'Nee zij; want het is onmogelijk, dat, zo wie Christus door een waarachtig geloof ingeplant is, niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid.*

Liturgie:

Schriftlezing Lukas 17:1-10 en Hebrëen 6:9-20

Psalm 71 : 11

Psalm 29 : 6

Psalm 116 : 7, 8, 9, 10, 11

Psalm 128 : 1, 3

Psalm 1 : 2

Gemeente,

Het is alweer enige tijd geleden dat wij bezig geweest zijn in de catechismus met de leer van de rechtvaardiging uit het geloof alleen. 'Hoe zijt gij rechtvaardig voor God?' En: 'Wat baat het u nu dat gij dit alles gelooft?' Wat zagen dat het antwoord was: 'dat ik in Christus voor God rechtvaardig ben en een erfgenaam van het eeuwig leven'. We zagen ook dat op de vraag: 'hoe zijt gij rechtvaardig voor God', dat daar een driemaal *hoewel* staat. Kort gezegd: het was met mij niets, het is met mij niets en het zal ook nooit wat met mij worden. Er staat dat God 'Nochtans uit louter genade, de verdiensten van Christus, de genoegdoening, gerechtigheid en heiligheid van Christus schenkt en toerekent'. Tenslotte, en dat was het laatste, is gesproken over de plaats van het geloof in de rechtvaardiging.

Het geloof is als een kanaal, of een spons die zich volzuigt met de levenssappen van Christus. Het geloof is ook niet een verdienstelijk stuk, het is een onverdiende zaligheid, zodat alle roem is uitgesloten. Nu gaat de catechismus op hetzelfde spoor verder ten aanzien van de goede werken. Het lijkt in de catechismus wel een hartstocht te bestaan om de genade, genade te laten. Of het nu gaat over het rechtvaardig verklaard worden voor God, of het in Christus zijn, of door het geloof een lidmaat van Christus zijn. En dat ook in de beschouwing, in het bezien van het geloof. Een hartstocht om almaar te zeggen: lieve mensen, het is genade! Alleen maar genade!

Die toonhoogte houdt de catechismus vast, ook als het gaat over de goede werken. Er is een bron ontsproten en in elke reformatie en in elke opwekking komen de mensen niet uitgedronken aan deze bron. Ze zijn zo dorstig. Zij hebben zo'n dorst naar de vrije genade. Gemeente, is dat bij ons ook zo? Ook wanneer wij vanavond ons gereed maken om te zeggen: ja, hoe zit dat nu eigenlijk met die goede werken? Want dat is een lied dat we moeten vasthouden. Het lied van: 'Door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen'.

Nu gaat het dus vanavond over de vraag van de heiliging en over de goede werken. Het is duidelijk dat die goede werken er moeten zijn. Daar wordt in de Bijbel geen ogenblik onzekerheid over gehouden dat die goede werken er behoren te zijn. En ze zijn er ook metterdaad bij al Gods kinderen. Het is niet het punt van verschil. Maar het gaat over de vraag of de rechtvaardiging en de heiliging van elkaar te scheiden zijn. En die zijn wel te onderscheiden, het zijn twee weldaden. Twee zegenende armen van de Heere Jezus Christus. Tweede zijden van die gezegende Borg en Zaligmaker. Zoals Hij de rechtvaardigheid is voor God, voor een straatarm volk. Zo is Hij ook de heiligheid voor God, voor een straatarm volk. Zoals Hij het oordeel Gods droeg, rechtvaardig verklaard werd en dit laat toerekenen door de Geest, zegt Hij ook: 'Ik heilig Mijzelf voor hen in de waarheid'. Met andere woorden: wij blijven voor God staan. Het is niet zo, hoe goed *Zinzendorf* het ook bedoeld heeft: dit deed ik voor, en wat doet u voor Mij? Dat komt straks aan de orde. Maar dat wij alleen maar blijven zien met beide onze ogen op de onverdiende barmhartigheid Gods in Christus bewezen, zowel naar de zijde van de rechtvaardiging, als naar de zijde van de heiliging. Daar zorgt de Heere voor. Is dat niet groot? En hier moet gelijk een adder ontdekt worden. Daar zijn mensen die rechtzinnig zijn in de leer tot en met de rechtvaardiging en dan duikelen ze plotseling in de werkgerechtigheid. Ze zeggen dan: ja, maar wij moeten ook wat doen. Over die roeping straks, maar hier gaat het over de weldaad. De weldaad van de heiliging die in Christus Jezus aanwezig is.

Dat wil zeggen: de strijd wordt verplaatst van het geloof naar de werken. En ik hoop dat u van God onderwezen zijt en wordt, hoe diep eigenlijk (om een ouderwetse uitdrukking te gebruiken) de *paap* in ons eigen hart steekt. De *verdienselijkheid* van de goede werken is een gif waarmee we geboren zijn. We zitten in een werkverbond, verbroken weliswaar, en wij zijn altijd aan het pompen om niet te verdrinken, om geen erger woord te gebruiken. En nu is het zo, dat dat gif vanavond moet worden uitgezuiverd door de heilzame stromen die uit Christus over de gemeente door de Geest vloeien. Wij zijn geschapen voor God om te leven naar Zijn Woord en naar Zijn wet. En we hebben het helemaal niet over de noodzakelijkheid van de goede werken, want die is buiten kijf. Maar het gaat om de *onverdienselijkheid* van de goede werken. Onverdienselijk. En dat is een ergernis. Je hoort wel eens zeggen: als die man er niet komt, dan komt niemand er. Geef ieder het zijne, het is een voortreffelijke man, of het is een voortreffelijke vrouw. Kortom, wij zijn altijd bezig de gerechtigheid uit de gewone burgerlijke orde over te dragen op het Koninkrijk Gods, alsof dat niet twee zaken waren. Inderdaad is daar een burgerlijke gerechtigheid die we hoog hebben te schatten en hebben te respecteren, maar die niet ingedragen kan worden in de gerechtigheid Gods in Christus. Stel dat u bij zonsondergang staat te kijken. De zon is al heel diep weg, het wordt wat donker, dan onderscheidt u de dingen niet zo goed meer. Maar als u op de klare middag omhoog de zon ziet stralen, dan staat alles in uw omgeving in het licht. En wanneer u uw ogen zou slaan op de zon zelf, dan ziet u tenslotte alleen maar vlekken op uw oog. Kijk gemeente, zo is nu het verschil tussen de burgerlijke gerechtigheid, die er mag en moet zijn en de gerechtigheid die voor God geldt. Het heeft wel met elkaar te maken, maar we moeten ze wel onderscheiden. En nu zijn wij altijd bezig die burgerlijke gerechtigheid in te bouwen in de gerechtigheid van het Koninkrijk Gods. We zeggen: dat is een goede man, of die is een aardige jongen, of een aardig meisje. Dan is dat een burgerlijke orde, die niet van betekenis ontbloot is, en meer niet.

Gemeente, stel dat er een arbeider is (zoals dat vroeger vaak gebeurde) die zijn leven lang hard geploeterd heeft voor zijn baas. Hij kan echter niet meer zo mee en wordt aan de kant gezet. Dat neemt de man (zeker in deze tijd) niet. Hij gaat naar zijn vakbond, hij gaat naar het arbeidsbureau, daar moet eerst eens goed over gepraat worden. Zo nemen wij het ook niet, als wij door God aan de kant gezet worden, alleen met dit verschil dat die arbeider misschien een heleboel goeds heeft gedaan in de burgerlijke zin van het woord. Maar kunt u zeggen dat u iets goeds gedaan hebt voor God? En dan nog zijn we zo puur vijandig. We zijn zo vol van verborgen verzet. Om aan de kant gezet te worden, dat we niet meewegen in die goddelijke weegschaal. Want dat is altijd de strijd met Rome geweest, al liggen de fronten nu anders. Rome leert niet dat een mens door zijn goede werken zalig wordt, zoals dat op volkse wijze wordt gezegd. Rome leert dat de eerste stoot van de genade komt, en dan komt die geheimzinnige samenwerking tussen mens en God. De coöperatie waardoor God toch nog weer die werken op de één of andere wijze in hun verdienstelijkheid laat meewegen. Vandaar de vraag: kunnen onze werken niet de gerechtigheid (denk aan de zon, we staan voor God) of een stuk daarvan zijn? Laat het dan niet volkomen zijn, dan maar een stuk.

Gemeente, we staan voor God. En dan is het antwoord dat er met God niet te marchanderen valt. Want dat Hij een volmaakt God is, Die een volkomen werk vraagt. Hij vraagt niet de slaafsheid, maar de volkomenheid van de liefde. Hij laat niets van Zichzelf vallen. En Hij zegt het ook, dat als u in één gebod struikelt, staat u in allen schuldig. Kijk gemeente, dat gaat dus niet alleen over de vorm van die goede werken. Nu ja er zitten wel een paar vlekjes op. Nee, maar het gaat ook over de inhoud. En wanneer stemmen we dat nu toe? Niet maar uit napraterij. We stemmen het toe als we verbroken worden. Verbroken worden van binnen over het feit, dat we met God te doen krijgen. Letterlijk en figuurlijk. Letterlijk voor God, maar ook in de liefde mét God meeleven. In die zin, dat we zeggen: wat erg dat ik nu nooit één goed werk volkomen, puntgaaf, puur en zuiver aan God heb opgeleverd. Want ze zijn allen, zegt de catechismus, on-volkomen. Ze zijn er wel. Onvolkomen en met zonde bekleet.

Gemeente, dat we er op letten! De goede werken zijn er. Een christen is een mens met verantwoordelijkheid. Dat wordt vandaag aan de dag ondergraven. Door het alles slopend *nihilisme*, dat leert dat een mens in deze wereld is geworpen. Ja hoe hij daar terecht mag komen, joost mag het weten, misschien dat een evolutietheorie wat helpt. En een mens die maar moet leven met zijn gegevenheden en zichzelf moet verwerklijken, zichzelf moet bevestigen en zichzelf tot een norm moet zijn. Niet door normen van buitenaf, dat brengt hem in de war en frustreert hem. Dat is een gevaar, dat ons en onze kinderen besluipt. Aan alle kanten. Wie voor God staat, die laat het wel uit zijn hoofd. Maar het is een ontzettende leer, waarin de wet Gods wordt weggevaagd, waarin ook de normen wegspoelen. De werkelijkheid van de zonde wordt ontkend. En de noodzakelijkheid van de verlossing is uit het oog geraakt.

Maar zo God gaat niet te werk. Want gerechtigheid en gericht zijn de vastigheden van Zijn troon. Ons zijn is hier geen lot, maar een daad Gods, een scheppende daad God, een op Hem aangeschapen zijn. Onze beste werken, ja. Dat zijn de werken van de wedergeborenen. Nu kunt u gaan spreken over een wedergeborene op zijn best en een wedergeborene op zijn slechtst, maar dat heeft weinig om het lijf. Het gaat hier over de werken van de wedergeborenen die er zijn. Want de Heere spreekt daarover. Hij heeft het over Maria, die die kostelijke fles nardus over Hem heenwierp. Hij nam het voor haar op. Hij noemde dat een goed werk. En als Noach in geloofsgehoorzaamheid de ark bouwt, is dat een goed werk. En als er ook in Davids leven één grote strijd is, wordt David geprezen als een man naar Gods hart. En zo kunnen wij van Mozes' keus spreken als een goed werk. Ze zijn er dus, maar ze zijn onvolkomen en met zonde bekleet. Nu had de catechismus direct kunnen wijzen en zeggen: mensen, laten we toch nergens over praten, want ook die goede werken komen van God. Dat is helemaal waar. Die komen krachtens de inlijving in Christus, dat is ook helemaal waar. Maar dat is vanavond niet aan de orde. Het gaat erover dat wij vanavond nogmaals met de volkomenheid Gods worden geconfronteerd. Hij Die een volkomen werk van u en van mij vraagt.

De mens is met zonden bekleet: Diezelfde Noach die een ark bouwt, is een keer dronken, ontbloot zich, en maakt zich te schande. Diezelfde Abraham die op de geloofshoogte van Moria staat, valt er iedere keer vanaf. En David bidt: 'Ga niet in het gericht met Uw knecht, want niemand die leeft zal voor Uw aangezicht rechtvaardig staan. Gemeente, waar zijn de volkomen werken? Lees Romeinen 7. En dat is een operatie die God bij de dood voltrekt aan Zijn volk. Dan opereert Hij die onvolkomenheden en vlekken allemaal weg. Maar dat is dan ook een operatie. De diepste die we krijgen. Welke u hebt meegemaakt, of nog voor u hebt. Dat is de zwaarste. Maar dan opereert God bij Zijn volk de zonde helemaal weg. Gemeente, God bedankt er voor om onvolkomen goede werken en met zonde bekleete, goede werken als *volkomen* te rekenen! Er zitten hier huisvrouwen, die lopen een winkel binnen, ze passen een jupon en ze merken, die jupon is niet goed. Of die is niet goed gemaakt of er zitten vlekken op, smetten, en ze wijzen met een zekere verontwaardiging aan de verkoper aan en zeggen: kijk eens, wil u mij dat verkopen? Wilt u mij dat overdragen? Gemeente, als wij mensen daarvoor bedanken, hoeveel te meer God, Die te rein is van ogen, dan dat Hij het kwade kan en wil aanschouwen.

Nu komt de tweede vraag (we zijn nog niet uitgepraat): Hoe wil God deze goede werken? En verdienen onze goede werken niet, die God nochtans in dit en het toekomstige leven wil belonen? Gemeente, nu komen we op het loon. Of beter gezegd: de beloning. En dat loon is er. De Heere Jezus spreekt erover, telkens opnieuw: 'Abraham, Ik ben uw loon, zeer groot'. En Abraham wandelt voor Gods aangezicht. En zo zegt de Heere Jezus: 'Zalig zijn u wanneer de mensen u vervolgen en ligende alle kwaad tegen u spreken, want uw loon is groot in de hemelen'. Zelfs een beker koud water aan één van Gods heiligen uitgereikt, zal zijn, zal haar loon niet missen. Wat dat betreft, staat daar in de Bijbel zo ontzaggelijk veel, dat de goede werken worden beloond. Beloond, niet in een looncontract. Niet in een CAO waarin de rechten en de plichten zijn vastgelegd, want daar kan de Heere God niet aan beginnen, omdat we niet-gelijkwaardige partners zijn. Maar het is, gemeente, en let op dat woord, belonen. Daar zit het koninklijk, het vorstelijk, het royale, het gulle in. Zoals een vader het kind wat voor hem doet soms zegt: kijk, dat is voor jou. Dan beloont hij dat kind. Dat is geen arbeidsovereenkomst, maar dat is een gulle beloning van de prullaria, nu ja, soms iets meer, wat zo'n kind presteert. Kijk, zo gaat God nu uit genade royaal om. Gemeente, is dat niet groot, dat God zo gul is? Hij is zo gul dat Hij Zoon zond. Hij is zo gul dat toen Zijn Zoon terugkeerde, op Hemelvaartsdag, dat Hij Zijn Geest zond. De Heere Jezus is zo gul, dat Hij zegt tot Zijn dienstknechten: 'Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal Ik u zetten'. En Maria's daad heeft als beloning dat er in de hele wereld over haar daad gesproken wordt in de verkondiging van het Evangelie. Maar gemeente, het is uit genade! Deze beloning is niet naar verdienste, maar uit genade. Voelt u hier dat al maar huppelend en dansend, vreugdevol de reidans om de vrije genade wordt gemaakt? Het is genade, het blijft genade! Hier zien we dus dat de Reformatie de ogen niet afgetrokken wil hebben van de genade.

Gemeente, dat is voor onze werkheiligheid de doodsteek. Die arbeiders in de wijngaard konden het niet pruimen. Ze hadden van zes uur 's morgens af geploeterd. Ze kregen hun vastgestelde loon, en die mensen die nota bene om een uur of drie kwamen aanwaaien 's middags, die kregen ook een penning. Dat gaat in Gods Koninkrijk vreemd toe. En denk eens aan wat we lazen uit de Bijbel: er komt een man van het veld af, de hele dag heeft hij hard geploeterd. Zijn baas zit aan tafel en die zegt: hier jij, eerst mij dienen. En dan heeft hij alles gedaan en dan staat er dat harde woord: dankt hij hem ook? Ik meen: nee. Gemeente, dat is toch bij het onbeschofte af, zou je zeggen, in onze democratische tijd? Alleen de Heere Jezus zegt dat een mens onnut is. Al zou die alles gedaan hebben, wat hij schuldig was en daar mankeert niets aan. Maar dan staat er niet, dat hij niets waard is. Er staat alleen dat hij gemist kan worden. Hebt u dat weleens doorleefd, dat God tegen u zegt: jij kan gemist worden? Het gaat zonder jou ook wel door. Gemeente, dat is een diepe vernedering! Zit er niet ergens diep in uw en mijn hart die vergeldingsgedachte? Niet alleen van het kwaad, maar ook van het zogenaamde goede. Als God het gaf, dat we er toch een ergens diep in ons verborgen een bankrekening bij God van gemaakt hebben.

Onnut, jij kunt gemist worden. Ach, dat is de doodsklop voor onze werkgerechtigheid. Maar, het is tegelijkertijd het opstaan tot de vreugde. Tot de vreugde over de genade. De vrije genade. Deze beloning geschiedt uit genade. En jongens en meisjes, de Heere God kan concurreren met de duivel, want wat de duivel je geeft, dat steelt hij eerst en dan geeft hij het je, en dan neemt hij het je weer af en dan lacht hij je eeuwig uit. En dan zegt hij later: ezel, dat je naar mij geluisterd hebt. God heeft alleen wat te bieden. De duivel is de grote dief. En God heeft een loon, een beloning uit te betalen, wat geen oog heeft gezien, wat geen oor heeft gehoord, wat in de stoutste verbeelding, in de meest indrukwekkende toekomstroman niet aan de orde gesteld kan worden. En wat de stoutste verwachtingen te boven gaan. Dat heeft God bereid degenen die Hem liefhebben. Gemeente, dat is wat, als je daar koud en onbewogen onder blijft en kil! Nu, laat God het Zijne maar houden, als ik het mijne hier op aarde maar heb. Ontzettend! God heeft wat te bieden en aan te bieden, wat mee te delen en te geven. En Hij doet dat ook metterdaad. Hij deelt het uit. Aan wie? Aan wederhorigen, aan mensen die het eigenlijk van afkomst heel niet willen hebben. Maar die maakt Hij zo arm. Zo vreselijk arm, dat je met heel je ziel en lichaam gaat hijgen naar God. Niet naar je loon, maar naar God. Heb ik God, dan heb ik alles. Heb ik God niet, dan heb ik niets! Gemeente, dat is het loon van Christus. Dat er ook vanavond mensen wakker worden. Dat er vanavond mensen tot zichzelf komen en opstaan uit hun doodslaap. Dat er ook vanavond mensen zijn die zeggen: ik weet het, Hij heeft mij aangezien. Wat een loon heeft Christus op Zijn werk gekregen. Het is dus allemaal uit genade.

En tenslotte komt het bezwaar, of deze leer geen zorgeloze en goddeloze mensen maakt. Als het dan allemaal genade is, dan doet het er ook niet toe, wat we doen, wat we laten, hoe we leven, hoe we werken? Gemeente, het lijkt wel alsof de catechismus in 1972 geschreven is. U weet dat in dit jaar verscheen het Getuigenis. En daarin werd stelling genomen tegen de werkgerechtigheid die de kerk opnieuw doortrilt. En het lijkt wel, ik heb meermalen aan deze vraag zitten denken en aan dit antwoord, vooral als ik de kritiek hierop las. Ja, nog altijd is hetzelfde. Sinds een mens in Adam van God afviel, vertrouwt hij God voor geen dubbeltje. Hij denkt dat hij het zelf moet doen. En als er in levend geloof beleden wordt: God doet het alleen en God geeft het volkomen, dan schreeuwt een hele horde mensen: neen, deze leer maakt zorgeloze en goddeloze mensen. We vertrouwen God geen kwartje, want we denken dat we het zelf beter kunnen. Maar God, God te laten. Gemeente, wat een vernedering, maar ook wat een verruiming. Wat een blijdschap. Zijn die zorgeloze en goddeloze mensen er niet in Zoetermeer? Jawel.

In elke gemeente waar Gods Woord en waarheid wordt gebracht, zijn mensen die van de leer der waarheid een valstrik maken, waarin ze vallen. Die zijn er altijd geweest. Dat is ontroerend. Als je mensen tegenkomt, als je ze vermaant en zegt: ja maar, wat kan ik er aan doen dat ik ben zoals ik ben? Is het niet ontroerend als mensen die hun leven lang onder de waarheid gezeten hebben en van hun dodelijke onmacht tot enig zaligmakend goed hebben gehoord, en van de al werkzaamheid Gods en van de verantwoordelijkheid, en de oproep tot bekering hebben gehoord, ze het allemaal naast zich neergelegd hebben. Zeg, ik kan er toch niets aan doen? Ik moet maar afwachten hoe het komt en hoe het zit. Hoeveel zitten er zo? Zorgeloze mensen. Ze hebben er geen zorg over. Ze liggen er niet van wakker. Ze staan er niet mee op. Ze gaan er niet mee naar bed. Het is geen vraag op leven en dood: hoe krijg ik een rechtvaardige God? Zorgeloos. Bent u er zo één? Dan bent u gewaarschuwd! Goddeloos, want de zorgeloosheid gaat samen met de goddeloosheid. Een mens moet ergens druk mee zijn, want als u niet druk bent om met God verzoend te worden, en uit die verzoening bovenal te leven, dan garandeer ik u dat u met iets anders druk bent. Goddeloos zijn, zonder God. Wat het dan ook maar zijn mag, wat u buiten God hebt. Gemeente, dat is een aangrijpende zaak. Ze zijn er, en ze lasteren de leer. Ze laten de laten de leer lasteren. En dat zal toch niet verhinderen, gemeente, om deze zaligmakende leer te laten horen.

Paulus heeft een keer gezegd dat er mensen waren in zijn tijd die zeiden: nu, als het dan allemaal genade is, laten we dan de zonde doen. De grootste genade loopt door de vuilste goot. En dat is op zichzelf een waarheid, maar in de omgeving waarin dit gezegd wordt is het een ketterij. Want wie de zonde doet om de genade te meerder te maken, die wetet dat zijn verdoemenis rechtvaardig is. Dat zegt Paulus. Dat zegt de Heilige Geest en daarmee is het uit. Gemeente, die zijn er. Maar dat betekent niet dat Paulus dat heeft geleerd. Hij heeft geleerd dat enerzijds alles genade is. U ziet zijn gezicht opklaren en tegelijkertijd heeft hij zich dag en nacht geoefend om een ongerlijk geweten te hebben. Dat hij niemand ten val zou brengen. De man had de doodschrik in zijn beenderen dat hij niet anderen predikende, zelf verwerpelijk zou worden bevonden. En hij had begrepen dat de Heere Jezus sprak over een molensteen die om de hals beter zou gebonden kunnen worden, dan dat we een van de kinderen van de gemeente, een van de jonge mensen of een van de ouderen, of een van de kleinen die in Christus gaan geloven, ten val zouden brengen. Daar mogen we de schrik van in ons gebeente hebben. Dat de Naam Gods om onzentwil niet wordt gelasterd. De duivel spant zich in en die zegt: och je kunt het gerust doen, God vergeeft het toch wel. Nu zeg ik niet, wat er weleens in uw hart is opgekomen. Dan bent u toch ook geen haar beter en ik ook niet. Maar laten we eraan denken dat onze God is een verterend vuur. Want Hij vindt ons wel middenin onze verlorenheid, in onze vijandschap, maar Hij laat ons daar niet. Hij neemt ons mee. En Hij breekt de kracht en de macht van de zonde. En Hij weet ook met de schuld van de zonde en met de smet van de zonde raad. Wij niet. Maakt deze leer geen zorgeloze en goddeloze mensen? Nee, dat is niet waar!

‘Want het is onmogelijk dat zij die Christus door een waar geloof zijn ingelijfd, niet zouden voortbrengen vruchten der dankbaarheid’. Onmogelijk! Dat is even krachtig. En dat niet omdat die christenen zulke beste mensen zijn. Nee, hier wordt alles gezet op de kaart van de inlijving in Christus. U kent het beeld: De rank, die heel diep in de wijnstok Christus wordt ingeplant. Die rank die in zichzelf zwak en slap is en helemaal niets kan, maar almaar sappen ontvangt. Almaar invloeden van de Geest, bewerkingen van de Geest, inleidingen door de Geest, vertroosting en uit de Geest ontvangen. Kijk gemeente, dat is de grote vooronderstelling, die een werkelijkheid is. Bij u ook? Degenen die Christus door een waar geloof zijn ingeplant, want daar gaat de catechismus vanuit, hoe zou het anders kunnen. Het is onmogelijk dat zij die Christus door een waar geloof zijn ingeplant, niet zouden voortbrengen vruchten der dankbaarheid. Want niet een ieder die zegt: Heere, Heere gaat in, in het Koninkrijk van God. Elke boom wordt aan zijn vruchten gekend.

Gemeente, weet u wat dat in de praktijk betekent? Dat God kinderen heeft die *niets* kunnen *én* die *alles* kunnen door Christus. ‘Zonder Mij’, zegt Jezus, ‘kunt gij niets doen’. Is dat de oorzaak dat er soms zo weinig vruchten zijn? ‘Zonder Mij kunt Gij niets doen’. Maar Paulus zegt ook: ‘Ik vermag alle dingen’. We zeggen: Paulus is dat nu niet te veel gezegd? Alle dingen, door Christus Die mij kracht geeft. Dat is niet bij Hem vandaan te slaan zijn. Dat is een wonder. Hier valt de volle nadruk op het in Christus zijn. Onder Zijn heerschappij gebracht te zijn. En tegelijkertijd in de doodstrijd gewikkeld zijn. De oude mens, maar onder Zijn heerschappij. Onmogelijk - krachtens het welbehagen Gods. Onmogelijk - krachtens de belofte Gods: ‘Ik zal maken dat hun werk in der waarheid zijn zal’. Onmogelijk - krachtens het feit dat de rank vrucht voortbrengt. Onmogelijk - omdat in het laatste gericht beoordeeld wij worden aan ons werk. De mensen die ter rechterhand staan te horen krijgen dat ze mogen inkomen als begenadigden van voor de grondlegging van de wereld. Want ze hebben iemand hongerig en dorstig en in de gevangenis gezien, enzovoort. En ze hebben hem gespijsd, gelaafd en bezocht. En dan zeggen die mensen: waar, Heere, waar? Ze hebben er zelf geen boek van bijgehouden. Waarom niet, dat konden ze niet. Ze hadden dag en nacht werk, om bij de genade te blijven. Want daar wil de duivel ons altijd vandaan hebben.

En zo is een christen, een mens die dag en nacht op de genade hoopt, in de genade is en naar de genade staat, en uit die genade leeft. Zijn burens, zijn vrienden en zijn kennissen hebben er de vruchten van. Hij zelf ziet meestal de wormstekeligheid, want het is alles uit God. Maar ze zijn er wel. En ik mag u een raad geven: Hoe meer u beide ogen opslaat op die vrije barmhartigheid Gods in Christus en als een rank in Christus ingaat en ingelijfd wordt, naar die mate zult u ook vruchten dragen, God tot eer en de gemeente tot heil. Gemeente, het is onmogelijk.

Weet u wat ook onmogelijk is? Om zonder goede werken zalig te worden. Dat is ook onmogelijk! Onmogelijk om als een natuurlijk mens in de hemel te komen. Uitgesloten! Greep u dat nooit aan? Hield u dat bezig? Zodat u al uw werkgerechtigheid zomaar, na langere of kortere strijd hebt prijs gegeven. Als vuilnis, zegt Paulus. Met de gemeentereiniging mee. Gemeente, het is wat! Niet alleen om te leren dat God ons niet nodig heeft, maar dat nu van alles geldt: zo waardeloos voor God, maar opdat u gewinnen zou de gerechtigheid van Christus door het geloof. Hebt u Hem omhelsd? Hebt u Hem leren aannemen? Hebt u Hem ooit nodig gekregen? Daar gaat het om en daarom vermaan ik u. Ik vermaan u ernstig, want we zijn zo listig. De zonde is wat tiranniseerd en het wordt dan weer wat kalmer en dan denkt een mens: het gaat wel weer. Maar het is niet zo. Want ook al zit een roofdier in zijn hol, dan betekent niet dat hij dood is. Integendeel, gemeente. Het gaat dat u van uzelf wordt afgebracht en in die wondere vrije genade, in Christus belandt. Wel, Hij staat voor u! De wet slaat u dood! Het Evangelie maakt levend! Christus slaat met Zijn linkerhand u tegen de grond en met Zijn rechterhand raapt Hij u op. Maar we moeten wel vernederd worden. Diep vernederd. Maar het is een mogen uit Hem.

Wel zo onmogelijk het is om zonder goede werken zalig te worden, zo onmogelijk is het, dat ook vanavond wie Christus is ingelijfd geen vruchten der dankbaarheid zou voortbrengen. Houdt dat vast, maar dan in de beoefening, niet in de beschouwing, in een heel ootmoedig gebedsleven. Niet in de hoogmoed, maar in de ootmoed. Opdat uw leven in Christus verborgen zou zijn in God. Levend uit Hem. En u dagelijks meer om die invloeden van de Geest verlegen zit. Die zaligmakende bediening van Gods Geest. Die niet alleen levend maakt, maar in het leven ook onderhoudt. Gun leven aan mijn ziel. Wel, dat zult u God ootmoedig ook prijzen en zeggen: Heere, de vrucht die u mij gegeven hebt, keert tot U terug. Gewassen, gereinigd in het kostbaar bloed. Daar is een rechtvaardiging in de aanvang. Er is een rechtvaardiging bij de voortgang en een heiliging. In de heiliging worden we altijd teruggeworpen op de rechtvaardiging. Want het is onvolkomen wat ons betreft, maar Christus zegt niet alleen: Ik heb hem gerechtvaardigd, maar Ik heilig Mijzelf voor hem, voor haar, opdat hun werk in der waarheid zijn zou.

Amen

G. Boer